

A HTMT HÍREI**Megjelent a 2024-es Domus magyarországi, a szülőföldi tavaszi valamint az alkotói pályázati felhívás**

Megjelent a Magyar Tudományos Akadémia pályázati felhívása a Domus magyarországi ösztöndíjak elnyerésére. A pályázatokat 2024. március 26-án, 14 óráig, az Akadémiai Adattárhoz kapcsolt Domus pályázati rendszeren keresztül kell benyújtani az alábbi linkeken...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

Három hagyatékból származó gyűjteményekkel gazdagodott az MTA Könyvtár és Információs Központ

Benkő Samu erdélyi művelődéstörténész, az MTA külső tagja, Frank Tibor történész, az MTA rendes tagja, valamint Horváth József bibliográfus, antikvárius örökösei egyaránt a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ számára ajánlottak fel olyan könyv- és nyomtatványritkaságokat is tartalmazó hagyatékokat, amelyek kutatók számára is fontos források lehetnek. [...] Benkő Elek, az MTA rendes tagja felajánlotta édesapja, Benkő Samu (1928–2021) az erdélyi magyar művelődéstörténet meghatározó alakja, tudományos és tudományszervező munkássága oly sokoldalú volt, hogy nélküle nem érthető meg az erdélyi magyarság 1945 utáni sorsa. Kolozsváron gyűjtött könyvtárában megtalálható az erdélyi kiadók által kiadott szinte összes kiadvány, köztük olyanok, amelyekből Magyarországon nem lelhető fel példány...” Forrás: MTA.hu: [teljes cikk >](#)

5. KÉSZLETT műhelykonferencia

Ötödik alkalommal rendezi meg a KÉSZLETT műhelykonferenciát a KAB Színházstudományi Szakbizottsága 2024. február 29-én 10 órától. A szervezők a marosvásárhelyi és kolozsvári színházi karok Doktori iskoláival együttműködve lehetőséget biztosítanak a doktori kutatások megjelenítésének is. A műhelykonferencia a kutatás folyamat-jellegét problematizálja, és célja, hogy az Erdélyben folytatott kutatások olyan reflexiók mezőjébe alakítsanak ki, amely eszközöket és módszert biztosít mai színházi valóságunk feltárásához...” Forrás: KAB.hu: [teljes cikk >](#)

Ismeretlen ismerősünk: Száva Csanád költő, író, műfordító, könyves szakember

Az EME Ismeretlen ismerősünk sorozatában Száva Csanád költő, író, műfordító, könyves szakember lesz az Erdélyi Múzeum I., Bölcsészeti-, Nyelv- és Történettudományi Szakosztályának vendége március elsején 17 órától az EME székházában (Kolozsvár, Jókai/Napoca u. 2. sz.). Moderátor: Egyed Emese...” Forrás: EME.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK**Szeptembertől már 40 magyar iskola kezdi a tanévet az új közoktatási reform szerint**

Keveset ír elő és sokat enged meg. Egyre bátrabban kísérleteznek a magyar iskolák az új iskolaprogrammal. Urbán Péter, az oktatási minisztérium munkatársa hangsúlyozta, nem válogattak az iskolák között, minden érdeklődő intézménynek lehetővé tették, hogy csatlakozzon a kísérleti programhoz, melynek legnagyobb előnye, hogy az Országos Közoktatási és Ifjúsági Intézet a Regionális Pedagógustámogató Központok mindenben segíti az iskolákat az átállásban. A déli országrész szinte valamennyi régiójából jelentkeztek magyar iskolák a kísérleti programba...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

Nyílt nap a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem Közép-európai Tanulmányok Karán

A nyílt nap a kar bemutatásával kezdődött, ezt követően a JUGYIK diákklub képviselői saját tapasztalataikon, a JUGYIK által szervezett programokon és közösségi eseményeken keresztül mutatták meg, hogy a nyitrai magyar egyetemi élet milyen sokszínű és izgalmas. Az intézeti bemutatkozások során a látogatók színes képet kaphattak a Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet által kínált tanulmányi lehetőségekről, vagyis a tanár, tolmács-fordító és kétnyelvű ügyvitelszervező szakokról. A Pedagógusképző Intézet az óvodapedagógus és tanítóképző programokat, a Közép-európai Nyelvek és Kultúrák Intézete a közép-európai areális tanulmányok programot mutatta be. Az Idegenforgalmi Tanszéken az érdeklődők a regionális idegenforgalom tanulmányi programba nyertek betekintést...” Forrás: Bumm.sk: [teljes cikk >](#)

Magyar vagy szlovák iskola? Szülőket kérdeztünk meg arról, milyen szempontok alapján választott iskolát

Két hónap múlva, áprilisban az iskolaköteles gyerekek szüleinek iskolát kell választaniuk, be kell írniuk gyermeküket az első osztályba. A szülők többségének az államnyelv elsajátítása, a szlovák nyelvtudás nagyon fontos tényező az iskolaválasztáskor, általában véve figyelnek arra, hogy a gyerekek az idegen nyelveket is kitűnően bírják. [...] Cikkünkben öt szülőt kérdeztünk meg arról, hogy adott esetben miért döntöttek a szlovák vagy a magyar tannyelvű alapiskola mellett. [...] Kezdetben Dunaszerdahelyen járt óvodába, bár szlovák osztályba írtuk, de az nem igazán volt szlovák közeg. Fél évvel később költöztünk a fővárosba, és akkor már valóban szlovák óvodába járt...” Forrás: Napunk.sk: [teljes cikk >](#)

A Felvidéki Magyar Irodalom Napjává nyilvánították Dobos László születésnapját

A Szlovákiai Magyar Írók Társasága a Magyar Széppróza Napját háromnapos rendezvénysorozattal ünnepli. A nyitórendezvényen, február 21-én a nyárasdi Pálma vendéglőben tartott könyvbemutatón Hodossy Gyula bejelentette a nagyszámú közönség előtt, hogy a Szlovákiai Magyar Írók Társaságának (SZMÍT) Választmánya – 2023. november 15-ei ülésén hozott döntése értelmében – elfogadta, hogy október 28-át Dobos László Kossuth-díjas, Bethlen Gábor-díjas szlovákiai magyar író, szerkesztő, műkritikus [...] születésnapját a Felvidéki Magyar Irodalom Napjává nyilvánította. [...] Népes nézősereg előtt mutatták Nyárasdon Nagy Erika szlovákiai magyar írókkal és költőkkel készült interjúkötetének második részét. Az élet nehéz, furcsa játék című kiadvány két évvel követte a hasonló beszélgetéseket tartalmazó Elmeséled? című kötetet. Az interjúkötet szereplői közül azonban sokan a helyszínen is jelen voltak...” Forrás: Parameter.sk: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Kötet: František Pláteník könyve Babos László költőről

A napokban jelent meg František Pláteník könyve Babos Lászlóról, a meghurcolt és méltatlanul elfeledett felvidéki magyar költő életéről és munkásságáról. A vágkirályfai származású költő a 20. század ötvenes éveiben költőként, műfordítóként és újságíróként tevékenykedett, és egyike volt az akkori Csehszlovákiában élő kevés magyar értelmiségieknek, akik már az '56-os magyar forradalom első napjaiban nyíltan a felkelők oldalára álltak. Babost természetesen a rendszer kellőképpen meg is büntette...” Forrás: Muzsa.sk: [teljes cikk >](#)

Előadás: Móra Ferenc halálának 90. évfordulójáról emlékezett meg a Pósa Lajos Társaság

Tartalmas előadással emlékezett meg Móra Ferenc halálának 90. évfordulójáról a Pósa Lajos Társaság, amely az év folyamán a Móra Ferenc vándorkiállítás is szeretné bemutatni Rimaszombatban. [...] A társaság által szervezett Légy Lámpás esték legutóbbi előadásán Móra Ferencről, családjáról, kiskunfélegyházi életéről, szülővárosához való kötődéséről, az író kultuszáról, valamint Pósa Lajos és Móra Ferenc barátságáról is szó volt [...] Mészáros Márta néprajzkutató, a Kiskun Múzeum igazgatója előadásában...” Forrás: Ma7.sk: [teljes cikk >](#)

18. alkalommal osztották ki a Jókai-díjat Komáromban

A Jókai Közművelődési és Múzeum Egyesület és a Falvak Kultúrájáért Alapítvány 2006 óta közösen hirdeti meg a Jókai-díj pályázatát, melynek idei ünnepélyes átadására a komáromi Tiszti pavilon dísztermében került sor február 25-én, Jókai Mór születésének 199. évfordulója és a magyar széppróza napja alkalmából. Az ünnepségen Keszegh Margit, az egyesület elnöke üdvözölte a jelenlevőket. [...] A magyar széppróza napján a tatabányai Borka Zsuzsanna színvonalas pályaművét arany díszoklevéllel illették. [...] Végezetül Keszegh Margit meghirdette a Jókai-díj 2025-ös évfolyamának témáját: A magyar reformkor eszméi és hőszövegei Jókai műveiben címmel...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG

Elfogadták az MNT köz- és felsőoktatás-fejlesztési, illetve kulturális stratégiáját

A Magyar Nemzeti Tanács pénteki, szabadkai ülésén két stratégiai dokumentumot is elfogadott. A köz- és felsőoktatás-fejlesztési, illetve a kulturális stratégiát. A cél a többi közt a magyar nyelvű oktatás megtartása, illetve a magyar közösség nemzettudatának erősítése, hangzott el a dokumentumok ismertetésében, illetve a vitában. [...] Rendkívül fontos a regionális együttműködés, a tömb, a szórvány és a szigetmagyarságnak a szolidáris alapokon való segítése és a valós hálózatépítés megteremtése. [...] A két stratégia tervezetének a vitájában nagyon sokan kértek szót. Általában véve támogatták az elképzeléseket, támogatásra méltónak értékelték azokat...” Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Megválaszolatlan kérdések tömkelege: Megszűnt a VM4K

Megszűnt a Vajdasági Magyar Képző-, Kutató- és Kulturális Központ. Ezt a Szekeres László Alapítvány közölte a Facebookon. Az eddig Lovas Ildikó által vezetett VM4K-nak immár a honlapja sem működik. Az intézmény Facebook oldala pedig átalakult, a célokat is módosították. [...] 2017. november 20-án, a Vajdasági Magyar Képző-, Kutató- és Kulturális Központ megnyitó ünnepségén Pásztor István, a Vajdasági Magyar Szövetség azóta elhunyt elnöke akkor úgy fogalmazott, hogy ez az intézmény a Kárpát-medencei felsőoktatási tér egyik fontos vajdasági oszlopa lesz. [...] A VMSZ megbízott elnöke elmondta: „rendet tett a Szekeres László Alapítványban (SZLA) és a kulturális térben is. [...] Emlékezzenek csak vissza, mennyi szép szó, dicséret, magasztalás hangzott el az elmúlt években a VM4K-val kapcsolatban, amelyet most a Vajdasági Magyar Szövetség szinte az éjszaka leple alatt szüntetett meg, ugyanis csütörtök még hirdették a Krimi Klubot, péntek reggel beszámoltak a csütörtök esti rendezvényükről, majd pár órával később a Magyar Nemzeti Tanács elfogadta a VM4K megszüntetését...” Szmsz.press: [teljes cikk](#)
> [teljes cikk 2](#) > [teljes cikk 3](#) >

Sajtó- és nyomdamúzeum létrehozását tervezik

Közös munkáról, célokról egyeztettek a VMMI illetékeseivel Zentán a Magyar Szó és a Hét Nap vezetői, akik a Vajdasági Magyar Művelődési Intézetbe látogattak. Az egyik legfontosabb közös céljuk, hogy az újságban megjelent tartalmakat digitális formában is elérhetővé tegyék az olvasók számára a Vajdasági Magyar Digitális Archívumban. [...] A gazdag történelemmel rendelkező Hét Nap digitalizálása 2022-ben történt meg az MNT jóvoltából. A VAMADIA honlapon az összes kiadvány megtalálható 1946-tól egészen 2022-ig...” Pannonrtv.com: [teljes cikk](#) >

Beszélgetés: Lányi Ernő címmel jelent meg Pekár Tibor legújabb könyve az Életjel Kiadó gondozásában

A Lányi Ernő életét bemutató kiadványt a néhai szabadkai karnagyról, zeneszerzőről elnevezett Iparos Művelődési Egyesület székházában mutatták be a közelmúltban. Pekár Tibor szabadkai hegedűművész, tanár több mint negyven éve határozta el, hogy feldolgozza a város zenei múltját. Mindössze egyetlen könyvet talált, amely behatóbban foglalkozik ezzel a témával, az pedig Kenyeres Kovács Márta 1976-ban Régi nóta, híres nóta... címen az Életjel kiadásában megjelent tanulmánykötete. [...] Az internetnek, pontosabban szólva az Arcanum Digitális Könyvtárnak köszönhetően egyszeribe szinte az összes magyar nyelven megjelent régi újság és folyóirat hozzáférhetővé vált számomra, ami felbecsülhetetlen segítséget nyújtott a további munkám során. Hogy magán a kéziraton mennyi ideig dolgoztam, azt nem tudnám megmondani [...] mindenesetre években kell gondolkodnunk...” Szmsz.press: [teljes cikk](#) >

Videó: Jogászkonferencia Palicson: Határtalan kisebbségi jogvédelem

Határtalan kisebbségi jogvédelem címmel tartanak jogász konferenciát Palicson. Az eseményt a Vajdasági Magyar Jogász Egylet a magyarországi Kisebbségi Jogvédő Intézettel karöltve szervezte meg. A konferenciára Szerbiából, Magyarországról, Szlovákiából és Romániából is érkeztek előadók. [...] Deli Andor, Európai Parlamenti képviselő, „A nemzeti kisebbségek jogainak érvényesítési lehetőségei az Európai Parlamentben” címmel tartott előadást. [...] Nyilas Mihály, a Vajdasági Magyar Jogász Egylet elnöke elmondta, a kisebbségi jogvédelem mindig aktuális a régióban és ezt a témát az elméleti helyett igyekeztek gyakorlati módon megközelíteni a konferencián...” Pannonrtv.com: [teljes cikk](#) > [teljes cikk 2](#) >

Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesületnek képzése

A jelentkezők stressz kezeléssel, önismerettel, a kommunikációjuk fejlesztésével, valamint korszerű digitális tartalomfejlesztéssel is foglalkozhattak. A jelentkezők két különböző képzés közül választhattak. A nap folyamán összesen 35 érdeklődő tudta bővíteni az ismereteit. [...] Pintér Krekity Valéria, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar dékánja, az MTA külső köztestületének tagja: „Ma a Téli Egyetemünket tartjuk, a továbbképzésként akkreditált képzésünket. [...] Személyiségfejlesztő, illetve konfliktuskezelő képzés, amelyet Major Lenke oktatónk, az MTA külső köztestületének tagja fog tartani. A másik viszont korszerű digitális tartalmakkal gazdagított képzésünk lesz, amelyet szintén egy oktatónk Juhász Kovács Cintia fog tartani...” Pannonrtv.com: [teljes cikk](#) >

Ingyenes képzést tartottak a szabadkai Magyar Tannyelvű Tanítóképző Karon

A 21.század pedagógiai kihívásairól tartottak előadást Temerinben a Kókai Imre Általános Iskolában. Az eseményt a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete szervezte. A témát a Soproni Egyetem Benedek Elek Pedagógiai Kar munkatársai járták körbe. A képzésre mintegy 70 pedagógus jelentkezett. A Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesülete már 30 éve aktívan szervez képzéseket

havi rendszerességgel – emelte ki Lukács Gabriella a Vajdasági Magyar Pedagógusok Egyesületének elnöke...” Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Videó: Ifjúsági konferencia Zentán

„Itt vagyok otthon” néven tartottak ifjúsági konferenciát Zentán, a Vajdasági Magyar Szövetség zentai Ifjúsági Fóruma, a budavári Közösen Vízivárosért Egyesület és Paksi Ifjúságért Egyesület együttes szervezésében. A rendezvény központi témája az önkéntesség, a civil élet, és a fiatalok helyben tartása volt...” Rtv.rs: [teljes cikk >](#)

A 90 éves Boros Györgyöt köszöntötték

Hatalmas érdeklődés övezte a Kortárs Galéria Boros 90 című kiállítását Szabadkán. A Raichle-palota fennállásának a 120. évfordulóját és Boros György grafikus, tanár 90. születésnapját ünnepelték. Boros György festőként, grafikusként, tervezőként és tanárként több mint hat évtizede van jelen Szabadka és egész térségünk kulturális és művészeti életében. [...] A mostani önálló jubileumi kiállítás Boros aktuális festészeti ciklusából és az Ex libris témájú művekből készült válogatásból jött létre...” Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Ki is volt valójában Wass Albert? Erre keresték a választ Csantavéren

Wass Albert a magyar irodalmi kánon egyik legvitatottabb szerzője. Versei és regényei a haza- és nemzetszeretetről szólnak, mégis sokan megosztónak tartják személyét. De ki is volt valójában Wass Albert? Erre keresték a választ a csantavéri irodalmi esten, a Pádai Szent Antal Templomban. [...] A Tápióbicskéről érkező irodalmi körből Kálmán Bálint a szerző gyermekkorát, míg Buronyi István a felnőttkorát mutatta be szövegrészleteken keresztül...” Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Előadás: Vértékeny és naiv krónika a Kosztolányiban

Spiró György: Árpád-ház című darabját mutatja be a Kosztolányi Dezső Színház társulata, amit Keszég László szabadkai születésű, Magyarországon élő színész-rendező állít színpadra. A Vértékeny és naiv krónika alcímet viselő előadásról csütörtökön sajtótájékoztatón beszéltek az alkotók. [...] A szöveg harmincegy éves, azt 1993-ban írta Spiró György. [...] . A rendező elmondta, a darab 1100 és 1150 között játszódik, az Árpád-ház egy bizonyos korszakát mutatja be, amikor Könyves Kálmán és testvére, Álmos viszálykodnak...” Szmsz.press: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Statisztika: Aggasztó mértékben csökken a születések száma

A Nemzeti Egészségügyi Szolgálat adatai szerint 2023-ban Ukrajnában 176 981 gyerek született. 2021-ben 256 814, 2022-ben 190 691 apróság jött világra. 2013-tól évente 7 százalékkal csökkent a születések száma. 2023-ban havonta átlagosan 16 100 gyermek jött világra. A háború előtt ez a szám 21 000-23 000 között mozgott...” Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

A kormány jóváhagyta a Nagypalád–Nagyhódos határátkelő megnyitásáról szóló határozatot

Erről a Kárpátaljai Megyei Katonai Közigazgatás első helyettese, Miroszlav Bileckij a megyei katonai közigazgatás első helyettes vezetője megjegyezte, hogy Ukrajna számára, közte Kárpátalja számára is nagy lépés ez a logisztikai útvonalak bővítése felé...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Harmincöt éves a KMKSZ

1989. február 26-án, Ungváron, a Tudományos Ismeretterjesztő Társaság nagytermében több mint ötszáz kárpátaljai magyar alapította meg a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetséget (KMKSZ). A zsúfolásig megtelt helyiségben a megye gyakorlatilag valamennyi magyarlakta települése képviseltette magát. S történt mindez az akkori Szovjetunióban, a hatalmas birodalom legnyugatibb területén, az anyaországtól vasfüggönnyel elzárt magyarság körében. A Kárpát-medencében itt született meg az első független, nem állami magyar érdekvédelmi szervezet a II. világháború után. Az alapszervezetekhez csatlakozóknak köszönhetően robbanásszerűen szaporodtak Kárpátalja-szerte a magyar nyelvű feliratok. [...] 1990 áprilisában már több mint száz alapszervezetről és 30 ezer tagról tudott beszámolni Fodó Sándor elnök...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

Videó: Az Idegenvezetők Világnapját méltatták a beregszászi főiskolán

Az Idegenvezetők Világszövetsége kezdeményezésére február 21-én méltatják az Idegenvezetők Világnapját. A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola a „Rákóczi-tour” Turisztikai Információs Központtal közösen idén hetedik alkalommal szervezett programokat ezen jeles nap alkalmából. A főiskola Földtudományi és Turizmus Tanszékének 3.-dik évfolyamos hallgatói különleges interaktív városnézést szerveztek a beregszászi líceumok tanulói számára. A programra 100 iskolás jelentkezett. Az érdeklődők Beregszász történelmével és nevezetes épületeivel ismerkedhettek meg, mesélte Sass Enikő, az MTA külső köztestületének tagja, a tanszék docense. [...] Tarpai József, a Földtudományi és Turizmus Tanszék docense, az MTA külső köztestületének tagja a franciaországi Lourdes-ban, a Szűz Mária-tisztelet egyik leghíresebb zarándokhelyén tett látogatásáról tartott előadást...” Forrás: Tvungvar21.tv: [teljes cikk >](#)

Harmincéves az Irka gyermeklap: Kiállítás és galéria megnyitó Beregszászban

A harminc éve megjelenő Irka gyermeklapon a kárpátaljai magyarok nemzedékei nőttek fel. A jubileumi születésnapot az Irka eddig megjelent 137 lapszámának borítóiból és illusztrációiból összeállított kiállítással méltatta a Kárpátaljai Magyar Képző- és Iparművészek Révész Imre Társasága (RIT) február 22-én Beregszász központjában a Na'Conxypán Galéria ünnepélyes megnyitóján. A köszöntőt Kulin Ágnes, a RIT elnöke, a Na'Conxypán Galéria kurátora mondta. [...] Az elmúlt három évtizedről úgy szerettünk volna megemlékezni, hogy az Irka képi világát mutatjuk be” – fogalmazott a RIT elnöke...” Forrás: Karpatalja.ma: [teljes cikk >](#)

Emlékünnepség Munkácsy Mihály születésének 180. évfordulója alkalmából

A XIX. század magyar festészetének nemzetközileg is elismert mestere, Munkácsy Mihály festőművész születésének 180. évfordulója alkalmából szervezett emlékünnepséget a Munkácsy Mihály Magyar Ház február 22-én. 1844. február 20-án, Munkácson a napvilágot Lieb Mihály Leó, aki szülővárosa előtt tisztelegve felvette a Munkácsy nevet, s hatalmas méretű vásznaival magyar festőként elsőként hódította meg az egész világot. A festőművészről elnevezett, a Latorca-parti város szívében található kulturális központ méltóképpen őrzi Munkácsy Mihály emlékét...” Forrás: Karpataljalap.net: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Statisztika: Románia „élen jár” a halálos közúti balesetek száma tekintetében

Románia „élen jár” a halálos balesetek száma tekintetében az Európai Unióban. Az adatok szerint Romániában egymillió lakos közül 86-an veszítik életüket közúti baleset következtében. [...] A délután 5 és 6 óra közötti a legkritikusabb időpont: ilyenkor az emberek fáradtak, munka után idegesek, és ekkor a legsúlyosabbak a közutak. [...] 2023-ban Romániában 1545 személy vesztette életét közúti balesetben, és további 3535-en szenvedtek súlyos sérüléseket. A súlyos balesetek több mint negyedét azok a gépkocsivezetők okozták, akik kevesebb mint egy éve szereztek meg a jogosítványukat. [...] Tíz középiskolásból legalább három hozott már olyan döntést, amellyel veszélybe sodorta magát az utakon – derül ki felmérésben...” Forrás: Szabadsag.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Kihirdette csütörtökön az államfő a „himnusz” törvényt

Kihirdette csütörtökön az államfő a törvényt, amelyik arra kötelezi a rendezvényszervezőket, hogy a belépőjegyekhez, illetve meghívókhöz csatolt nyomtatott szórólapokon vagy kivetítőkön tegyék hozzáférhetővé a román himnusz rövidített (négy versszakos) változatának szövegét. [...] A törvény előírásainak elmulasztása kihágásnak minősül, amiért 2500-5000 lejes bírság szabható ki...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Politikum: Erős beszédek tartott Székelyföldi útján Marcel Ciolacu miniszterelnök

A miniszterelnök szerint nem a „magyar etnikumú románok” ellen kell összefogni Marosvásárhelyen, hanem egy jobb városvezetés megválasztása érdekében, hiszen Erdély elcsatolása nem reális veszély, és szerinte sosem lesz „semmilyen Székelyföld” Romániában. [...] „Vessünk már véget a hülyeségnek Székelyföld autonómiájával. Nem volt és nem is lesz.” [...] Mindent egybevetve, Ciolacu egyelőre ellentmondásos, a magyar-román kapcsolatokban áttörést nem vállaló, de a magyaroknak politikai haszonszerzés céljából kisebb gesztusokra hajlandó politikusnak tűnik...” Forrás: Transtex.ro: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#) [teljes cikk 3 >](#) [teljes cikk 4 >](#)

Ötnyelvű feliratok „lepték el” Kolozsvár történelmi központját

Úgy tűnik, a többségében román városvezetés már nem gondolja úgy, hogy mindent csak románul és egyéb nemzetközi nyelveken lehet kommunikálni. De ami megtörtént, az mindenképpen dicséretes!...” Forrás: Foter.ro: [teljes cikk >](#)

Románia kommunista börtöneit a Világörökséghez csatolnák

Szimbólumértékűek, így a totalitárius rendszerre emlékeztető mementókként az UNESCO Világörökség részévé válhatnak Románia egykori kommunista börtönei – jelentette be ezen a héten Raluca Turcan kultuszminiszter. Murádin János Kristóf kolozsvári történész, az MTA Külső köztestületének tagja, a korszak kutatója a téma kapcsán a Krónika megkeresésére elmondta, a szakma és a nagyközönség, az utókor szempontjából is mindenképpen üdvözlendő a kezdeményezés. Rámutatott, mi, erdélyi magyarok rosszul járnánk, hogyha az effajta átalakítás, nyilvánosság tétel úgy zajlana, hogy igazából csak a román foglyokra, politikai vezetőkre összpontosítanának...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Podcast: Magyar Tivadarral, Papp Z. Attilával és Váradi Izabellával a hazai PISA teszt eredményeiről

Kirakat a tanárképzésünk, az új romántankönyvek egy része rossz, és azok a diákok hagyják ott leghamarabb az iskolát, akiknek a legnagyobb szükségük volna jó oktatásra. Gyakorlati képzés nélkül dobjuk a frissen végzett tanárokat a mély vízbe, a továbbképzés túl általános, a megszerzhető kreditekre hajt és nem a tanítási, tantermi problémák megoldására, egyes tankönyvek pedig csapnivalóak, hiába készültek már az új tanterv szerint. [...]A PISE eredmények alapján 2022-ben 15 éves romániai diákok 33 százaléka nem tudta alkalmazni az alapkészségeket. [...] Az adásunkban kivesézett problémák zömére nem hoz megoldást az új tanügyi törvény...” Forrás: Atlatszo.ro: [teljes cikk >](#)

Tudományos kutatásaikat mutatták be a Bethlen-kollégium diákjai az anyanyelv világnapján

A Bethlen Gábor Kollégiumban több évszázados hagyománya van az önképzésnek. Az első próbálkozások szorosan kötődnek az Aranka György által 1791-ben kezdeményezett nyelvművelő társaság megalakulásához. [...] A kollégiumban jelenleg működő, Az Órhegy aljában nevet viselő önképzőköri estek 2017-ben jöttek létre, vezetőik Lázár Emőke református vallástanár és Horváth Enikő, az iskola nyugalmazott könyvelője. A diákok által végzett tudományos kutatások a szaktanárok irányításával zajlanak. Összesen kilenc tehetséges diák mutatta be, ötperces vetített képes előadás formájában, egyéni kutatásának eredményét...” Forrás: Szabadság.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés Szebeni Zsuzsával, a sepsiszentgyörgyi Magyar Kulturális Központ vezetőjével

Intézményvezető, kultúrdiplomata, gróf Bánffy Miklós életének és munkásságának elismert kutatója, aki a sepsiszentgyörgyi Magyar Kulturális Intézet létjogosultságát megkérdőjelezhetetlennek tartja. Szebeni Zsuzsával folyamatosan átalakuló világról, kínai párhuzamokról és Csicserin operabarátságáról is beszélgettünk. [...] Soha nem az a gond, hogyan szólítsuk meg az amúgy is érdeklődő, bizonyos történelmi ismeretekkel is rendelkező közönséget, inkább az ezen a körön kívüliek megközelítése igényel rengeteg eszközt és energiát. [...] Mára nyolcvan partnerünk van a legkisebb falusi egyesülettől kezdve a Kolozsvári Magyar Napokig, szinte már nem is nekünk kell ajánlkoznunk, állandó programponttá váltunk, sőt, a véleményünket is kikérik...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Szabó Judit, Erdély első sebésznöje

Évtizedeken át dolgozott a kolozsvári sebészeti klinikán és több generációnyi orvost tanított Szabó Judit, aki akkor választotta a sebészi szakmát, amikor ez jellemzően férfimesterség volt. Az 1940-es évek végén, a háború utáni nélkülözések időszakában kezdte el az orvosi egyetemet – akkor még Steiner Juditként Szentanna nagy sváb község volt, földművesek lakták és egy pár kereskedő. [...] Milyen volt a háború után egyetemistának lenni Kolozsváron? Akkor indult be az úgynevezett kommunista mentalitás. Mi, akik akkor keveredtünk ki a különböző faji és hasonló restriktiókból, meggyőződéses kommunisták voltunk mind, ami elég hamar elmúlt. Azután jött a nagy átalakulás, jött a súlyos, drámai kommunizmus, ami tényleg szörnyű volt, de amihez az emberek alkalmazkodtak, mert más megoldás nem volt...” Forrás: Transtex.ro: [teljes cikk >](#)

Múzeumi sztorik: Egy rituális temetkezés mellékletei

Egy csíkszentkirályi régészeti ásatás során gazdag leletanyagot találtak a Csíki Székely Múzeum munkatársai: két vázas temetkezés mellékleteként, egy sírgödörből vasból készült, többnyire mezőgazdasági eszközök kerültek felszínre, amelyeken égési nyomokat fedeztek fel. Az ásatásokat vezető régész, Darvas Lóránt elmondta, ehhez fogható temetkezést eddig még nem tártak fel, több izgalmas felvetés és – egyelőre még – megválaszolatlan kérdés van körülötte. [...] Az eredmények fényében elmondható, hogy a temetkezés a 12. század második felére, a 13. század elejére keltezhető, tehát késő Árpád-kori – mutatott rá Darvas Lóránt. [...] Gál Szilárd Sándor, a marosvásárhelyi megyei múzeum munkatársa, régész-antropológus, aki a vázak antropológiai vizsgálatát végezte,

elmondta a koponyákon is égésnyomokat azonosított. Ilyen temetkezésről ebből a korszakból analógia az egész Kárpát-medencéből egyelőre nem található...” Forrás: Liget.ro: [teljes cikk >](#)

Egyre kevesebben vannak, mégsem adják fel: Új lendülettel építkeznek a dicsőszentmártoni reformátusok

Tíz év alatt szinte felére csökkent a magyar reformátusok száma Dicsőszentmártonban, de a tavaly júliusban érkezett fiatal lelkész a közösség lelki és anyagi gyarapításán dolgozik, többek között kántori lakást alakított ki, és keresi a megoldást, hogy közelebb vonzza az egyházhoz azokat is, akik még nem tartoznak oda. [...] Köblös Lehel fiatal református lelkésszel a javításra szoruló református templomban beszélgettünk...” Forrás: Szekelyhon.ro: [teljes cikk >](#)

DIASZPÓRA

Amerikai magyar valóság egy édesanya-kántor-tanár szemével

Tóth Anna Róza hetedik éve él családjával Amerikában, ahova férje munkája révén kerültek. Jelenleg a passaici Szent István katolikus templom kántora és a New Brunswick-i Széchenyi Magyar Iskola igazgatója, négygyermekes családanya. [...] A valaha nagy magyar közösség kiköltözött a város „magyar környékéről”, de még mindig ők a keleti part legnagyobb magyar iskolája 80–85 családdal, azaz 100–150 gyerekkel, évfolyamként 10–15 fős osztályokkal, tíz tanárral. [...] Az iskolában ún. származásnyelvet tanítanak: a gyerekek meglévő nyelvtudással jönnek, és ők azt fejlesztik tovább, magyarországi tankönyvekkel, csak időben széthúzva: az alsó tagozatos négyéves anyagot nyolc év alatt tanítják meg. [...] Ahogy nőnek a gyerekek, egyre nagyobb az ellenállás a hétvégi oktatással szemben, és ha a tanár nem elég jó és a szülő nem elég elkötelezett, könnyen abbahagyják. [...] Amióta az eredeti iskolaépületet bezárták, a magyar katolikus és református templom, a Magyar Amerikai Atléta Klub [...] a magyar cserkészek adnak ingyen otthont az osztályoknak...” Forrás: Bocskairadio.org: [teljes cikk >](#)

Vicsacsán-Nagy Rékával, a Phoenix-i Magyar Kulturális Egyesület kolozsvári születésű elnökével beszélgettünk

Bár az amerikai Arizona államban a magyar nem tartozik a legnépesebb diaszpórák közé, a fővárosban, Phoenixben néhány éve működik egy egyesület. [...] Kinek fontos Amerikában, hogy magyarul tanuljon, és mi az, amivel „meg lehet fogni” a diaszpóra kevésbé aktív tagjait? Vicsacsán-Nagy Rékával, a Phoenix-i Magyar Kulturális Egyesület kolozsvári születésű elnökével beszélgettünk. Réka magyar–finn és filozófia-kommunikáció szakon végzett a kolozsvári Babeş-Bolyai Tudományegyetemen, és sosem gondolt arra, hogy az Egyesült Államokban kellene letelepednie. „Úgy ragadtam itt, hogy férjhez mentem” [...] Réka elmondása szerint a törzsközönségben felülreprezentáltak a nem Magyarországról származó magyarok...” Forrás: Maszol.ro: [teljes cikk >](#)

Kötetbemutató: Közös gyökereink – a finn és a magyar nyelv rokonságáról

A Finnországi Magyarok Egyesületének meghívására Helsinkibe látogat Kádár Elemér kézdívasárhelyi néptánc pedagógus, koreográfus, a Moldvai Csángómagyarok Szövetségének munkatársa, aki március 2-án, szombaton először gyerekeknek, majd ezt követően felnőtteknek tart néptáncoktatást és táncházat a Liszt Intézetben (Kaisaniemenkatu 10, Helsinki). [...] Mindkét program ingyenes, de a szervezők kérik a regisztrációt...” Forrás: Culture.hu: [teljes cikk >](#)